

ХРОНІКА ПОДІЙ

Мистецька «Взаємодія» від тандему молодих живописців Gaieva/Panchyshyn у Галереї ЛНАМ

Люди мистецтва найповніше можуть виявляти власну позицію за допомогою творчих засобів. Вони можуть реагувати на актуальні суспільні проблеми, малюючи картини, створюючи скульптури, здійснюючи перформанси та інсталяції, даючи інтерв'ю та публічно виступаючи, і як суб'єкти культури формувати її обличчя.

Сьогодні митець і глядач повинні працювати 50х50. З одного боку, твори мають бути зрозумілими для реципієнтів, проте художникам важливо знаходити у своїй творчості елемент провокації, яка адаптована до кожного глядача індивідуально. Мистецькі експонати повинні містити певний посил, який через калейдоскоп методів і синтезу творчих засобів передаватиметься з виставкового залу далі, викликаючи емоції у глядачів, розвиваючи творче мислення та спонукаючи до дій.

Цю думку підтверджує креативне молодіжне, позбавлене формального офіціозу відкриття сучасного мистецького проекту «Взаємодія» від творчої групи Gaieva/Panchyshyn. «Взаємодія» поєднала два світогляди, дві точки зору митців з різних міст України (Лесь Панчишин — Львів, Аліна Гаєва — Дніпропетровськ-Київ) і об'єднала дві частини держави в стінах Галереї ЛНАМ.

Метою арт-проекту є висвітлення теми людських почуттів, міжособистісних комунікацій у сучасному світі та проблеми браку живого спілкування в епоху технологічного буму. Представивши понад 20 робіт, митці закликали не витратити час на «світ ілюзій», не ховатися від справжнього «Я» за вигаданими профілями соцмереж, а жити моментами, які створюють правдиве «тут і тепер».

За задумом авторів, людям варто нагадати про речі, які є справді важливими: вміння залишатися собою, незважаючи на зовнішні чинники та різноманітні впливи, необхідність самовдосконалення, а також постійний рух вперед. Як зазначає співавтор виставки Лесь Панчишин: «Найбільша складність і для людини, і для держави у світі, що задихається глобалізацією, — лишати-

ся собою. Бути собою — з природного стану стало викликом. Ми змушені доводити право на свою ідентичність, на те, що самі будували щохвилини, на власне майбутнє, на власну істотність».

Звернення до проблеми браку живого спілкування в сучасному світі знайшло своє втілення у роботах Леся Панчишина, об'єднаних під спільною назвою «Діалог». Реальний візуальний контакт без посередництва – ось чого так не вистачає людям сьогодні. Митець пропонує свій варіант трактування цього сюжету, у якому зазвучав акцент, переведений у площину живопису. Колірна амплітуда в межах обраної гами широка й різноманітна, а яскравість відкритих гарячих тонів пом'якшується та врівноважується холодними синюватими й фіолетуватими рефlekсами загальної хроматичної гами. Живописні роботи із серії «Діалог» супроводжуються текстовими коментарями автора.

Інтерес до розкриття людських характерів хвилює творчу уяву художника. Не випадково митець зазначає: «Часто героями робіт є мої друзі та рідні, або ті люди, яких зустрічаю десь у кав'ярнях і з яких роблю зарисовки. На картинах, зазвичай, друзі та рідні, у них уже є якісь емоції. Персонажам я передавав свій настрій». Особливо тонко прагнення до індивідуального психологічного розкриття проявилось у серії робіт «Близькі», у якій відчувається особливий зв'язок автора зі своєю родиною. Це портрети батька, брата, наділені неймовірною енергетикою та творчим настроєм. Разом з новими живописними захопленнями митця виникали й нові форми портретних вирішень, поглиблювалися характер портретованих і стиль композиції.

Для творчості Леся Панчишина такі категорії як психологізм, філософський та соціальний підтексти вже віддавна не існують відокремлено, вони зливаються в єдиному синтезі та складають одну сутність, виражену живописними засобами. Глибокі думки митця, виражені на полотнах «Переосмислення», «Погляд у минуле», «Філософія», «Психологія» вказують на інтригуючий заклик для подальших роздумів і аналізу з боку реципієнтів.

Для образотворчої мови ХХІ ст. характерним є переформулювання певних явищ, переосмислення звичних понять і народження нових форм художнього відтворення. Картину «Рух вперед» митець написав у тому самому образному й живописному ключі. Сам автор зазначає, що до виставки в Києві, яка відбулася в серпні, підготувати її не встиг: «Працював над поєднанням кольорів

— червоного, чорного та золотого — дуже динамічно вийшло».

Живопис здатен перетворювати образ навколишнього світу в безкінечні простори особистісних візій автора. Особисте бачення митця втілюється і в мотиві твору, і в манері виконання. Проте лише в разі досягнення тональної та колористичної гармонії картина може наповнюватися зображальним змістом і пробуджувати у глядачів хвилі асоціацій.

Полотна художниці Аліни Гаєвої перебувають у постійних асоціативних контактах з глядачем і наштовхують на індивідуальний пошук відповідей. Цю думку підтверджують роботи з циклу «Взаємодія» та твори «Два світи» і «Сповідь». Найчастіше мисткиня знаходить втілення особистих думок колористичними засобами. Палітра художниці складається з безмежної кількості тональних нюансів і відтінків білого, вохристого, брунатного, бірюзового, синього, помаранчевого кольорів.

На думку авторки, ніч — сприятлива пора для творчості, адже лише тоді, коли залишаєшся наодинці із собою, пізнаєш, ким ти є насправді. А чим більше чужих думок, тим тихіше чути власний внутрішній голос. Тому художниця може довго обдумувати композицію картини, розмірковувати над закладеним у роботу змістом, проте картини створює швидко, на ранок не залишаючи їх незавершеними. Визначаючи домінантне значення початкового композиційного вирішення, А. Гаєва намагається у наступній роботі уникати усталеної схеми. Вона працює немов би в живих емоційно-динамічних поривах, відповідно до внутрішньої потреби самовираження, тому її твори є експресивно-динамічними та емоційно напруженими.

Героїнею більшості робіт Аліни Гаєвої є вона сама, адже художниця у своїй творчості надає перевагу жанру автопортрету. Авторка не обмежується лише зовнішнім виявом, вона намагається сформувати особливе уявлення у глядачів про конкретний твір, ділиться власним настроєм, відчуттями та переживаннями. Портретовані постаті утворюються з нечітких розпливчастих силуетів, іноді деформованих структур, що сприяють виявленню заданої теми твору («Біль. В червоному», «Біль. В білому»).

Для живописних робіт художниці характерною є певна спорідненість і зі скульптурою: творячи образ, вона не лише користується живописною технікою, але й іде за вимогою матеріалу, надаючи смислового навантаження нерівностям і текстурам.

Завдяки цій та іншим особливостям її роботи не створюють враження статичних, оскільки вони розкриваються назустріч глядачеві поступово. Авторка постійно експериментує з матеріалами, працює з фанерою, деревом, пінополістеролом і вдосконалює свою творчу манеру.

«Взаємодія» продемонструвала якісно новий вияв сучасного українського живопису. Роботи із цієї серії митці Л. Панчишин і А. Гаєва вже встигли репрезентувати в Івано-Франківську, Тернополі, Одесі, Києві, Дніпропетровську та Львові. Цей проект не є сталим, він постійно змінюється, доповнюється, набуває нових сенсів і форм. Адже живопис цього творчого тандему розвивається і формується не відокремлено від сучасних мистецьких тенденцій, а синтезуючи те нове, що хвилює мистецьку публіку та пробуджує її творчу яву.

Митці завжди активні: і в житті, і у творчості. Беручи безпосередню участь у багатьох групових і персональних виставках по Україні та за її межами, вони мають особистий погляд на все, що відбувається навколо, а індивідуальна думка кожного з них є цікавою і самобутньою. Значною подією для розвитку творчої групи Gaieva/Panchyshyn була участь проекту «Взаємодія» у виставці «Ukraine EXISTS». Автором ідеї та куратором виставки став лідер музичного гурту «Антитіла» Тарас Тополя, а в ролі куратора візуальної частини експозиції реалізувала свій потенціал Аліна Гаєва. Перша експозиція виставки відбулась у Нью-Йорку, в Штаб-квартирі ООН. У виставці взяли участь 15 художників, серед яких і випускники Львівської національної академії мистецтв: Лесь Панчишин, Макар Москалюк, Лілія Студницька. Творча діяльність цих митців безпосередньо пов'язана з Галереєю ЛНАМ, оскільки раніше (у червні 2015 р.) у ній відбулась перша персональна виставка живописних робіт М. Москалюка, а на травень 2016 р. заплановано проведення виставки малярства Лілії Студницької.

Бажаємо Галереї ЛНАМ втілення в життя усіх запланованих мистецьких проєктів, а творчій групі Gaieva/Panchyshyn — подальшого творчого росту, креативних ідей, а також національного та міжнародного визнання!

Уляна Щевйова
магістр мистецтвознавства